

ALMINNELIGE FORRETNINGSVILKÅR

for investeringsrådgivning og mottak og formidling av ordre i finansielle instrumenter

1 Informasjon om banken

SpareBank1 Hallingdal Valdres, org. nr. 937 889 631 (heretter benevnt "Banken").

Postboks 173, 3571 Ål

Telefon: 03202

Telefaks: 3202 3901

E-post: post@sb1.no

Nærmere informasjon er også tilgjengelig på www.sb1.no

Kontakt med Banken skal skje på norsk med mindre Banken aksepterer annet språk.

2 Tillatelse til å yte investeringstjenester

Banken har konsesjon som verdipapirforetak og har tillatelse til å yte følgende investeringstjenester i henhold til lov om verdipapirhandel av 29. juni 2007 nr. 75 (verdipapirhandelloven), jf. § 9-1 og § 2-1 første ledd nr. 1 og 5;

1. mottak og formidling av ordre på vegne av kunde i forbindelse med ett eller flere finansielle instrumenter, og
2. investeringsrådgivning.

Med finansielle instrumenter forstås de instrumenter som til enhver tid er omfattet av definisjonen i verdipapirhandelloven § 2-2. Med investeringsrådgivning menes personlige anbefaling til en kunde, på kundens eller Bankens initiativ, om en eller flere transaksjoner i forbindelse med finansielle instrumenter, jf. verdipapirhandelloven § 2-4 første ledd.

Bankens konsesjon er tildelt av:

Finanstilsynet,

Revierstredet 3, 0151 Oslo

PB 1187

0107 Oslo

3 Anvendelsesområde

De Alminnelige Forretningsvilkår for investeringsrådgivning og mottak og formidling av ordre i finansielle instrumenter (heretter benevnt "Forretningsvilkårene") regulerer oppdraget med kunden ved utøvelse av investeringstjenestene som nevnt i punkt 2.

For andre tjenester, oppgjørskonto eller andre konti som benyttes i tilknytning til investeringstjenestene, gjelder i tillegg Bankens innskuddsvilkår og regler for øvrig.

Forretningsvilkårene er generelle og suppleres av særskilte avtaler og rutiner for de ulike tjenester og produkter. Vilkårene suppleres også av vilkår fastsatt av ordretutførende verdipapirforetak (se punkt 12 nedenfor) og regler som gjelder for den enkelte markedsplass og oppgjørssentral, samt annen lovgivning som for eksempel børsløp, aksjelov, verdipapirregisterlov, kjøpslov, avtalelov, angrerettslov, e-handelslov mv.

4 Vedtakelse

Forretningsvilkårene, med senere endringer, er akseptert og bindende for kunden når kunden inngir ordre eller på annen måte gir et oppdrag til Banken etter å ha mottatt Forretningsvilkårene eller endringer i disse. Dette anses også som en bekreftelse på at kunden har lest, gjort seg kjent med og satt seg inn i Forretningsvilkårene. Opplysninger om overlevering og vedtakelse av Forretningsvilkårene vil bli lagret i Banken.

Forretningsvilkårene vil ensidig kunne bli endret av Banken. Dette vil kunne skje ved endringer i lover og regler, endret markedspraksis, eller for øvrig der Banken finner dette nødvendig ut fra vurdering av sin virksomhet og risiko.

Banken vil innen rimelig tid før tjenesteytelse informere om vesentlige endringer i Forretningsvilkårene. Vesentlige endringer vil meddeles kunden skriftlig eller ved annet godkjent medium. E-post kan benyttes dersom kunden har oppgitt e-postadresse til Banken. Andre endringer anses å være mottatt og trådt i kraft når disse er lagt ut på Bankens internettside.

5 Organisering av virksomheten

Verdipapirhandelloven med tilhørende forskrift stiller krav til organiseringen av Bankens virksomhet med investeringstjenester. Bankens organisering, rutinebeskrivelser og kontrollfunksjoner er tilpasset virksomhetens art, omfang og kompleksitet.

Virksomheten er sikret ved utarbeidelse av nødvendige rutiner, instruksjoner og kontrolltiltak og er for øvrig innrettet i samsvar med de til enhver tid krav som følger av verdipapirhandelloven. Det er utarbeidet dokumenterte beslutningsprosedyrer, og ansvarsområder og funksjoner er klargjort.

Bankens virksomhet med investeringsrådgivning og mottak og formidling av ordre drives sammen med den ordinære bankvirksomheten i Bankens kontornett. Dette innebærer at en og samme person kan arbeide med og være leder for både bank- og investeringstjenestevirksomheten. Banken har som følge av dette særlig fokus på aktsom informasjonshåndtering og rutiner som skal motvirke at interessekonflikter oppstår.

Banken skal videre opptre i samsvar med god forretningsskikk og innrette virksomheten slik at interessekonflikter unngås (se punkt 6 og 7 nedenfor).

6 God forretningsskikk

Banken skal ved utøvelse av sin virksomhet følge kravene til god forretningsskikk, jf. verdipapirhandelloven § 10-11.

Banken skal påse at kundens interesser og markedets integritet ivaretas på beste måte, herunder bidra til å sikre tilliten i markedet og at lover og regler følges.

7 Interessekonflikter

Banken bestreber seg, ved utøvelse av investeringstjenestene, på å unngå interessekonflikter mellom Banken og kunden, samt i forholdet mellom kundene og Banken for øvrig. Kundens interesser skal i tilfelle gå foran Bankens interesser. Banken vil heller ikke på usaklig grunnlag kunne tilgodese enkelte kunder. Dersom det for Banken skulle foreligge egne interesser eller andre forhold som kan reise tvil om Bankens uavhengighet, skal dette opplyses kunden.

8 Investorbeskyttelse

Banken er pålagt å klassifisere sine kunder. Klassifiseringen utgjør grunnlaget for nivået på den kunde- og investorbeskyttelse banken er pålagt å gi kunden. Kundekategoriene er ikke-profesjonelle kunder og profesjonelle kunder, samt kvalifiserte motparter. Kravene om bla. informasjon er større til ikke-profesjonelle kunder enn andre kunder. Verdipapirhandelloven og forskrift til verdipapirhandelloven av 29. juni 2007 nr. 876 (verdipapirforskriften) gir nærmere bestemmelser om gjennomføringen av kategoriseringen og om mulighet for omklassifisering på kundens forespørsel. Banken skal informere sine kunder om hvilken klassifisering de er gitt.

Banken skal inngå en rammeavtale (kundeavtale) med ikke-profesjonelle kunder før Banken kan yte investeringstjenesten mottak og formidling av ordre på vegne av kunde i forbindelse med ett eller flere finansielle instrumenter.

Banken skal ved utøvelsen av investeringsrådgivning foreta en vurdering av om en aktuell tjeneste eller finansielt instrument er egnet for kunden. Banken skal, basert på innhentede opplysninger vurdere om rådgivningen er i samsvar med kundens investeringsmål, om kunden finansielt kan bære risikoen og om kunden har nødvendig erfaring og kunnskap til å forstå risikoen. Dersom Banken ikke mottar tilstrekkelig og tilfredsstillende informasjon om kunden, kan Banken ikke yte investeringstjenesten investeringsrådgivning.

Ved ordreformidling skal Banken i utgangspunktet foreta en vurdering av om formidlingen og det påtenkte investeringsproduktet er hensiktsmessig for kunden. Banken skal her ta stilling til om kunden har nødvendig erfaring og kunnskap til å forstå risikoen forbundet med det etterspurte eller tilbudte produktet. Dersom Banken ikke mottar tilstrekkelig og tilfredsstillende informasjon skal Banken advare kunden om at det ikke er mulig å vurdere hva som er hensiktsmessig for kunden. Dersom kunden på tross av en slik advarsel fortsatt ønsker investeringstjenesten eller det finansielle instrumentet, vil ordren likevel kunne bli videreformidlet.

Banken har, i samsvar med verdipapirhandelloven § 10-11 sjette ledd, ikke plikt til å utføre nevnte hensiktsmessighetstest når ordreformidlingen skjer på kundes initiativ og ordren gjelder nærmere bestemte ikke-komplekse produkter. Kunden vil i slike tilfelle følgelig ikke gis den investorbekyttelse som hensiktsmessighetstesten innebærer.

Banken er pålagt å innhente nærmere bestemt informasjon om kundens erfaring og kunnskap for å kunne gjennomføre slik egnethets- og hensiktsmessighetstest som nevnt ovenfor. Kunden har selv ansvaret for den informasjon som gis. Banken kan legge mottatt informasjon til grunn for sin vurdering av om tjenesten eller det finansielle instrumentet eller investeringstjenesten er egnet eller hensiktsmessig for kunden, med mindre Banken ser at informasjonen åpenbart ikke er korrekt. Kunden skal informere Banken om endringer av betydning i gitte opplysninger.

Kunder kategorisert som profesjonelle anses for å ha særlige forutsetninger for selv å vurdere de enkelte markeder, investeringsalternativ, handler og den rådgivning Banken yter. Profesjonelle kunder kan ikke påberope seg særskilte regler og vilkår som er fastsatt for å beskytte den ikke-profesjonelle kunde.

9 Risiko

Kunden er innforstått med at plassering i og handel med finansielle instrumenter er forbundet med risiko for tap. Banken garanterer ikke for resultatet av en plassering kunden gjør. Den investerte kapitalen kan øke eller reduseres i verdi, eller gå tapt. Verdien av de ulike finansielle instrumenter avhenger blant annet av svingninger i markedet for øvrig. Historisk verdiutvikling og avkastning kan ikke benyttes som pålitelig indikator på fremtidig utvikling og avkastning på finansielle instrumenter. Selv om Banken skal gjennomføre egnethets- og hensiktsmessighetstester som nevnt i punkt 8 ovenfor, må også kunden selv evaluere risikoen forbundet med det aktuelle instrumentet. Kunden bør avstå fra å foreta investeringer i og handel med finansielle instrumenter og andre beslektede instrumenter dersom kunden selv ikke er innforstått med den risiko som er forbundet med slik investering eller handel. Før plassering foretas, har kunden en plikt til å rådføre seg med Banken dersom kunden mangler forståelse av relevant produkt og dets risiko. Kunden har i tillegg en selvstendig plikt til å sette seg godt inn i utdelt produktinformasjon/prospekter mv. for det aktuelle investeringsproduktet, før plasseringen foretas.

Alle handler kunden gjennomfører etter at det er innhentet råd fra Banken, skjer på kundens eget ansvar og etter kundens avgjørelse. Banken påtar seg under enhver omstendighet intet ansvar for rådgivningen dersom kunden helt eller delvis fraviker de råd Banken har gitt.

Nærmere informasjon om egenskaper knyttet til de ulike finansielle instrumentene, kan fås ved hevnendelse til Banken, eventuelt på Bankens internettside.

10 Mottak av ordre

Kunden skal inngi ordre i samsvar med Bankens rutiner til enhver tid. Ordre kan gis skriftlig på papir eller muntlig. Banken plikter ikke å motta og formidle ordre, eller på annen måte medvirke til handel, dersom dette ikke er gitt på en for Banken tilfredsstillende måte. Banken er ikke ansvarlig for tap som måtte oppstå ved at ordre ikke er inngitt korrekt.

Ordren er bindende for kunden når ordren har kommet frem til Banken. Dersom ordren skjer per telefon gjøres det oppmerksom på at avtale er inngått per tidspunktet for telefonsamtalen og ikke først etter skriftlig bekreftelse.

Kunden vil bli informert dersom det blir foretatt lydbåndopptak av telefonsamtaler. Eventuelt lydbåndopptak og annen dokumentasjon på ordre vil bli oppbevart av Banken innenfor gjeldende regler. Oppbevaringstiden er minst tre år. Lydbåndopptak med kunden kan gjenfinnes ved tidspunkt for telefonsamtale eller telefonnummer.

Ordre kan tilbakekalles så lenge den ikke er gjennomført og slik tilbakekalling er mulig å gjennomføre ut fra gjeldende regler, rutiner og praktiske forhold mv.

Banken kan videre annullere en ordre dersom denne antas å være i strid med lov eller for øvrig er i strid med god forretningsskikk og markedspraksis. Banken er ikke pliktig til å formidle en ordre eller utføre et oppdrag dersom Banken har mistanke om at dette har tilknytning til markedsmisbruk, jf. verdipapirhandelloven kapittel 3, eller andre straffbare forhold, herunder hvitvasking. Banken er ikke ansvarlig for tap som måtte oppstå ved slik annullering.

11 Formidling av ordre

Banken formidler mottatte ordre til et annet verdipapirforetak med tillatelse til å yte investeringstjenesten ”utførelse av ordre på vegne av kunde” eller til et fondsforvaltningsselskap. Banken forestår etter dette ikke selv ordreførelse. Banken er kun ansvarlig for eventuelle feil eller mangler ved formidlingen av ordren. For feil som oppstår ved utføring av ordre, er kunden henvist til å reklamere hos det utførende verdipapirforetaket/fondsforvaltningsselskapet, jf. punkt 16.

Banken er ved formidling av ordre pliktig til å gjennomføre ethvert rimelig tiltak for å oppnå det best mulige resultat for kunden. Hva som er beste resultat skal avgjøres etter en vurdering av flere kriterier angitt i verdipapirhandelloven med forskrift. Banken formidler kun ordre til bestemte verdipapirforetak som Banken har avtale med, hvis ikke annet meddeles kunden.

Banken har videre rett til å benytte andre verdipapirforetak, banker, forvaltere, depot- og oppgjørsinstitusjoner eller andre medhjelpere der dette er nødvendig eller naturlig for gjennomføring av oppdraget. Det vises i denne sammenheng til punkt 19.

12 Ordreførelse

Utførelse og gjennomføring av ordre forestås av det verdipapirforetak Banken har formidlet kundens ordre til. Kunden vil motta avtaler, forretningsvilkår og vilkår for de ulike tjenester som vil gjelde for kundens handel gjennom det utførende verdipapirforetaket. Det utførende verdipapirforetaket vil ha egne retningslinjer for ordreførelse som kunden skal motta.

Gjennomføring av ordre forutsetter at kunden har inngått avtale med og oppfyller de vilkår som gjelder for handel gjennom det utførende verdipapirforetaket. Kunden vil med dette også være kunde av verdipapirforetaket som utfører ordren. Når ordren er utført, vil kunden motta egen bekreftelse på dette direkte fra det utførende verdipapirforetaket /fondsforvaltningsselskapet (ordrebekreftelse/sluttseddel).

Bankens formidling av ordre til annet verdipapirforetak medfører ingen reduksjon i den investorbekyttelse som verdipapirhandelloven gir Kunden. Det verdipapirforetak som utfører kundens ordre er underlagt verdipapirhandelloven med forskrifter. Slikt verdipapirforetak vil kunne forholde seg til informasjonen de mottar fra Banken uten å henvende seg til kunden. For ordre i verdipapirfond vil disse formidles til et fondsforvaltningsselskap underlagt lov om verdipapirfond av 12. juni 1981 nr. 52 med forskrifter.

Det utførende verdipapirforetaket/fondsforvaltningsselskapet har ansvaret for eventuelle feil eller mangler ved utførelsen av ordren.

13 Shorthandel

Banken kan kun formidle ordre om salg av finansielle instrumenter kunden ikke eier dersom kunden har tilgang til de finansielle instrumentene slik at rettidig levering er sikret på avtaletidspunktet. Kunden skal informere Banken dersom den ønsker å gjennomføre slik handel. Ordren vil kun bli gjennomført dersom denne blir akseptert av Banken og det utførende verdipapirforetaket.

14 Bankkonto for betalingsoppgjør mv

Kunden plikter å opprette en oppgjørskonto i Banken, (eller annen bank godkjent av Banken), for innbetaling av kontantoppgjør ved salg eller belastning ved kjøp av finansielle instrumenter. Gebyrer, kurtasje, utlegg eller andre omkostninger eller skyldige beløp skal kunne belastes kontoen. Kunden skal gi uttrykkelig skriftlig eller muntlig fullmakt til Banken for belastning av kontoen.

Dersom betaling skal skje på annen måte enn over kundens bankkonto skal det avtales nærmere i hvilken form, tid og sted for betalingen.

15 Godtgjørelse og kostnader mv.

Kunden skal betale godtgjørelse til Banken i samsvar med de priser som til enhver tid fastsettes av Banken. I tillegg skal kunden dekke eventuelle omkostninger, nødvendige utlegg, gebyrer eller lignende i form av handelsavgifter, skatter eller gebyrer som handelen medfører.

Banken vil forut for utføring av tjenester gi nærmere informasjon om godtgjørelse samlede omkostninger og utlegg som skal betales. Slik informasjon vil også inneholde betalingsbetingelser. Godtgjørelse til Banken og verdipapirforetaket som utfører ordren angis særskilt.

Dersom Banken mottar vederlag fra eller yter vederlag til andre enn kunden, vil kunden gis lovpålagt informasjon om dette i form av et sammendrag, som skal inneholde opplysninger om vederlagets art og verdi, eller beregningsmåte dersom verdien ikke kan fastsettes. Banken vil på forespørsel gi kunden utfyllende informasjon. Det gjøres oppmerksom på at Banken mottar vederlag fra utførende verdipapirforetak som Banken formidler ordre til i henhold til punkt 11 og 12 ovenfor.

16 Innsigelser mv.

Dersom kunden vil gjøre gjeldende innsigelser mot Bankens rådgivning, må kunden underrette Banken om dette straks etter at kunden fikk kunnskap om, eller burde fått kunnskap om, de forhold som påberopes som grunnlag for innsigelsen.

Kunden kan ikke foreta dekningshandel for regning av Banken. Kunden kan kun heve avtalen dersom det foreligger vesentlig mislighold eller vesentlig forsinkelse. Avtalelovens ugyldighetsregler gjelder mellom partene i handelen, dvs. Banken, kunden, utførende verdipapirforetak og motparter til disse.

Melding/innsigelser etter dette punkt skal fortrinnsvis gis skriftlig med mindre muntlig meddelelse er begrunnet i hensynet til å redusere tap, ansvar og risiko. Muntlig melding skal i tilfelle straks bekreftes skriftlig.

Dersom kunden ikke har reklamert innenfor den tid som er angitt ovenfor, anses reklamasjonsretten som bortfalt.

Dersom innsigelsen gjelder utførelsen av ordren skal kunden rette disse til det utførende verdipapirforetaket. De vilkår og regler som følger av avtaler og vilkår mv. mellom kunden og det utførende verdipapirforetaket/fondsforvaltningsselskapet, vil gjelde for slike innsigelser.

17 Opplysningplikt etter angrerettsloven og e-handelsloven

Angrerettsloven og e-handelsloven pålegger Banken å gi nærmere opplysninger om bla. Banken, de tjenester som ytes og gjennomføringen av elektronisk handel. De nødvendige opplysningene er tatt inn under de kapitlene i Forretningsvilkårene de naturlig hører inn under, eller de vil fremgå i tilknytning til de enkelte tjenester eller gjennomføring av disse, for eksempel nettbankavtale mv.

Angrerett ved avtale om finansielle tjenester etter lov om opplysningsplikt og angrerett m.v. ved fjernsalg og salg utenfor fast utsalgssted av 21. desember 2000 nr. 105 gjelder ikke investeringstjenester der prisen avhenger av svingninger på finansmarkedet som Banken ikke har innflytelse på og som kan forekomme i angrerettsperioden. Dette gjelder de fleste finansielle instrumenter knyttet opp mot investeringsrådgivning og mottak og formidling av ordre. For øvrig gjelder en angrerett på 14 dager".

18 Mislighold fra kunden

Kunden anses for å ha misligholdt sine forpliktelser overfor Banken dersom;

1. det ikke er betalt til rett tid,
2. finansielle instrumenter ikke er levert eller gjort tilgjengelige til rett tid,
3. det foreligger brudd på Forretningsvilkårene,
4. kunden blir insolvent eller det er en fare for at kunden blir insolvent, herunder kommer under konkursbehandling, inngår særskilt avtale med sine kreditorer om betalingsutsettelse, innleder gjeldsforhandlinger eller innstiller sine betalinger.
5. kunden bryter regler om markedsmissbruk eller for øvrig ikke opptrer i samsvar med akseptert markedspraksis,
6. det kunden avviker sin virksomhet eller det for øvrig skjer vesentlige endringer i kundens virksomhet/forretningsførsel, økonomiske eller finansielle situasjon og dette kan medføre brudd på Forretningsvilkårene eller oppdrag,

7. kunden for øvrig vesentlig misligholder sine øvrige forpliktelser overfor Banken og andre som utfører tjenester for og i samarbeid med Banken.

Ved kundens mislighold kan Banken;

1. reversere eller kansellere oppdrag og ordre som ikke er gjennomført,
2. heve inngåtte handelsavtaler eller andre avtaler med kunden, herunder Forretningsvilkårene,
3. foreta deknings salg eller dekningskjøp for egen eller for kundens regning og risiko,
4. foreta motregning og netting mot ethvert tilgodehavende eller enhver rettighet kunden har mot Banken, med mindre dette hindres av ufravikelig lov,
5. utøve tilbakeholdsrett i oppgjøret.

Ved dekningsavtaler bærer kunden risikoen for kurssvingninger eller markedsendringer. Kunden har kun rett til gevinst dersom begrunnelsen for dekningshandelen ikke kan legges kunden til last. Kunden skal dekke kostnader og utlegg ved dekningshandelen.

19 Bankens ansvar

Banken skal utføre oppdraget på en slik måte og med slikt omhu som kan forventes av en profesjonell leverandør av investeringstjenester i Norge. For øvrig gjelder alminnelige erstatningsregler. Banken er uansett ikke ansvarlig for kundens indirekte tap, eller tap som skyldes forhold utenfor Bankens kontroll. Banken er videre ikke ansvarlig for handlinger eller unnlatelser begått av andre verdipapirforetak, banker, forvaltere, depot- og oppgjørsinstitusjoner eller andre medhjelpere som kunden eller Banken har benyttet. Banken plikter likevel å foreta en forsvarlig utvelgelse av slike institusjoner og medhjelpere.

20 Markedsmisbruk - Rapportering

Banken legger stor vekt på at regler om markedsmisbruk og god markedspraksis følges. Dette gjenspeiles bla. i organiseringen av Banken og interne retningslinjer for håndtering av ansattes egenhandel og regler som skal redusere muligheten for interessekonflikter mellom Banken, dets ansatte, kundene og markedet for øvrig.

Verdipapirhandelloven kapittel 3 inneholder de sentrale bestemmelsene som skal motvirke markedsmisbruk i form av bla. innsidehandel (verdipapirhandelloven § 3-3, jf § 3-2) og markedsmanipulasjon (verdipapirhandelloven § 3-8).

Banken har lovbestemt rapporteringsplikt til Finanstilsynet dersom Banken mener det foreligger rimelig grunn til mistanke om innsidehandel eller markedsmanipulasjon, jf. verdipapirhandelloven § 3-11. Loven forbyr Banken å informere kunden om slik rapportering. Banken kan ikke holdes ansvarlig for tap kunden påføres dersom rapportering har skjedd i god tro.

Banken kan nekte å gjennomføre en transaksjon dersom det har mistanke om at det foretas forbudt innsidehandel, markedsmanipulasjon eller det for øvrig etter Bankens skjønn foreligger markedsmisbruk eller andre forhold som skader markedets tillit og integritet. Banken kan ikke holdes ansvarlig for kundens tap dersom det nekter å gjennomføre en ordre eller transaksjon.

21 Hvitvasking

Banken er underlagt lovreglene om tiltak mot hvitvasking og terrorhandlinger. Banken er pålagt å gjennomføre identitetskontroll av sine kunder. Videre har Banken plikt til å gjennomføre undersøkelser og å rapportere til ØKOKRIM dersom det foreligger mistanke om at en ordre eller transaksjon har tilknytning til utbytte fra en straffbar handling eller til terrorhandlinger. Banken kan etter loven ikke gjennomføre mistenkelige transaksjoner før ØKOKRIM er varslet. Banken kan ikke holdes ansvarlig for kundens tap dersom rapportering eller stansing av ordre har skjedd i god tro.

Kunden er kjent med at Banken er eller kan være forpliktet til å gi offentlige myndigheter alle relevante opplysninger knyttet til kundeforholdet eller enkelttransaksjoner. Dette kan skje uten at kunden opplyses om at slike opplysninger er gitt.

22 Sikkerhetsstillelse

Banken er medlem av Bankenes sikringsfond som garanter for kundens bankinnskudd med inntil kr 2 mill. pr. innskyter pr. bank. Som innskudd regnes også oppdrag om betalingsoverføring.

Banken er i tillegg medlem av Verdipapirforetakenes sikringsfond. Fondet skal dekke krav som skyldes medlemmenes manglende evne til å betale tilbake penger eller levere tilbake finansielle instrumenter.

23 Personopplysninger - Informasjonsutveksling

Opplysninger om kunden vil behandles i samsvar med reglene i personopplysningsloven og annen relevant lovgivning, samt konsesjoner for virksomheten i Banken.

Personopplysningsloven gir med visse unntak kunden rettigheter mht. å få vite hva slags behandling som foretas med personopplysninger og rettigheter mht. å få informasjon om innsamling av opplysninger om kunden. Kunden kan også kreve rettet mangelfulle opplysninger.

Banken er underlagt lovbestemt taushetsplikt og utlevering av opplysninger vil kun skje i samsvar med lov eller forskrift, eller dersom kunden har samtykket i dette. Kunden samtykker uansett i at Banken kan utveksle informasjon med andre dersom dette er nødvendig for utførelse av investeringstjenestene eller tilknyttede tjenester.

24 Klageordning

Banken har etablert prosedyrer for behandling av klager for kunden. Prosedyrene for klager skal sikre en forsvarlig og effektiv behandling av klager. Klager kan inngis skriftlig eller muntlig til Banken. Dersom en klage inngis muntlig, skal den så snart som mulig bekreftes skriftlig. Prosedyrene er tilgjengelige for Kunden på forespørsel.

Banken er videre som bank underlagt Bankklagenemda, postboks 6855 St. Olavs pl., 0130 OSLO. Nemda kan kun behandle tvister med forbrukere som springer ut av Bankens alminnelige virksomhet. Med Bankens alminnelige virksomhet regnes blant annet innskuddsvirksomhet, kredittgivning, betalingsformidling og finansiell rådgivning. Utenfor faller fondsmegling/ investeringstjenester. Bankklagenemdas kompetanse er derfor begrenset når det gjelder Bankens utøvelse av investeringstjenester omfattet av Forretningsvilkårene.

For handel som gjennomføres ved at Banken formidler ordre til gjennomføring i annet verdipapirforetak (se pkt. 11 og 12 ovenfor), gjelder i tillegg de vilkår og regler som følger av avtaler og vilkår mv. som gjelder mellom Kunden og dette verdipapirforetaket.

25 Lovvalg og verneting

Eventuelle tvister mellom kunden og Banken skal avgjøres etter norsk rett og ved Bankens alminnelige verneting, Hallingdal tingrett, med mindre annet fremgår av ufravikelig lov.

Returprovisjoner SpareBank 1 Hallingdal Valdres

Aksjehandel: SpareBank 1 Hallingdal Valdres formidler aksjehandel gjennom SpareBank 1 Markets ASA. Banken mottar returprovisjon av den kurtasjen som kunden betaler.

Aksjefond: SpareBank 1 Hallingdal Valdres tilbyr fondsandeler fra ODIN Forvaltning AS og Schroder Investment Management. Banken mottar returprovisjon av forvaltningshonoraret.

Kombinasjonsfond: SpareBank 1 Hallingdal Valdres tilbyr kombinasjonsfond fra ODIN Forvaltning AS og Trient Dynamic Balanced Fund. Banken mottar returprovisjon av forvaltningshonoraret.

Pengemarkedsfond: SpareBank 1 Hallingdal Valdres tilbyr fondsandeler fra ODIN Forvaltning AS. Banken mottar returprovisjon av forvaltningshonoraret.

Obligasjonsfond: SpareBank 1 Hallingdal Valdres tilbyr fondsandeler fra ODIN Forvaltning AS og Alfred Berg. Banken mottar returprovisjon av forvaltningshonoraret.

Allegro Kapitalforvaltning AS. SpareBank 1 Hallingdal Valdres tilbyr aktiv forvaltning gjennom Allegro Kapitalforvaltning AS. Banken mottar returprovisjon av forvaltningshonoraret.

Fondskonto/Pensjonskonto/Unit Link: SpareBank 1 Hallingdal Valdres tilbyr produkter fra SpareBank 1 Livsforsikring. Banken mottar mellom returprovisjon av forvaltningshonoraret.

Terminforretning: Sparebank1 Hallingdal Valdres formidler terminforretning gjennom Sparebank 1 Midt-Norge (SMN) og honorar avtales individuelt for hver avtale.

RETURPROVISJONER TIL SPAREBANK 1 HALLINGDALVALDRES

Enkeltaksjer:	Av kurtasje mottar banken	50 %
Aksjefond:	Av årlig forvaltning mottar banken	50 %
Kombinasjonsfond	Av årlig forvaltning mottar banken henholdsvis:	
	Odin Konservativ	0,45 %
	Odin Flex	0,60 %
	Odin Horisont	0,75 %
	Trient Balansed Fund	0,50 %
Pengemarkedsfond:	Av årlig forvaltning mottar banken	50 %
Fondskonto/pensjonskonto:	Av tegningsprovisjon mottar banken	60-80 %
Unit Link	Av årlig forvaltning mottar banken	14-50 %
Garantikonto/Livrente:	Av distribusjonshonoraret	100 %
	Av forvaltningshonoraret inntil	50 %
Eiendomsfond:	Av distribusjonshonoraret	100 %
	Av porteføljehonoraret	80 %
Aktiv forvaltning	Årlig Forvaltning	0,70 % - 1,25 %